

Vaskikvintettien aatelia

JAA: [f](#) [t](#) [v](#) **VILLE KOMPPA, HELSINKI**

© JULKAISTU 07.10.2019 - 20:36.

Ensemble Schwerpunkt on nuori, nyt ensilevynsä julkaissut vaskikvintetti, joka on asettanut tavoitteekseen olla ei vähempää kuin vaskikvintettien Arditti: he haluavat luoda vertailukohtan sille millainen uuden musiikin yhtye voi parhaimmillaan olla. Nimikkolevyllään Schwerpunkt lunastaa sekä omia odotuksiaan että ensiluokkaisen nykymusiikkiensemblen statuksensa: kaikki levyn teokset ovat kiinnostavaa nykymusiikkia ja Schwerpunktin tulkinnat suvereneja ja hengästyttävän taiturillisia.

NEOS

Schwerpunkt

Nicolaou · Berio · Mason · Dusapin · Hartikainen · Gubaidulina

Ensemble Schwerpunkt

 Deutschlandfunk

Levyllä on hienoja, täysverisiä teoksia sellaisilta nykymusiikin vakionimiltä kuin Sofia Gubaidulinalta ja Pascal Dusapinilta – Luciano Berion ollessa levyn ainoa jo kuollut säveltäjä. Ehkäpä kiinnostavimpia – ainakin soinnillisesti ja ehkä myös konseptuaalisesti – ovat teokset juuri mainittuja nuoremmilta säveltäjiltä 50-luvulla syntyneen Dusapinin ikätoverista Benedict Masonista vuonna 1971 Kyproksella syntyneeseen Vassos Nicolauhun ja kymmenen vuotta nuorempaan suomalaiseen Jarkko Hartikaiseen.

Vassos Nicolaun "Spielwechsler. Versteckt" on varsinainen game changer: koko kvintetti vaihtelee jatkuvasti sordiinosta toiseen ja kompositioiltaan vaihtelevat sointikentät ovat samalla sekä sangen kaukana perinteisestä että jonkinlaista inhimillisten äänten absurdiä teatteria. Instrumentaalinen nykysirkus ei jää tähän: vaskikvintettien Paganini-etydiksi tituleerattava Benedict Masonin Vaskikvintetto vuodelta 1989 todistaa taitavien vaskisoittajien kykenevän kvintettona vähintään samanlaiseen sävyjen, artikulaatioiden ja karakterien kirjoon kuin parhaat jousikvartetitkin.

Jarkko Hartikainen kertoo haluavansa viedä kuuntelijoidensa kuuntelu-ajattelua kohti empaattisempaa ja laajempaa maailmanymmärrystä. Vuonna 2013 valmistunut Radix-teos perustuu laajennetuille soittotekniikoille, erityisesti vaskien läpi puhallettaville ilmaäänille sekä äänen tuottamiselle suukappaletta kämmenellä lyömällä. Radix viittaa radikaali-sanan latinalaiseen alkuperäismerkitykseen: juuriin, asioiden perustoihin. Niistä kasvaa teoksen loppua kohden alati tiivistyvä soinnillisten tapahtumien ja sävelten kuoro, joka muuntuu lopussa takaisin kämmenellä lyötyjen äänten rytmikkääksi tanssiksi.

"Schwerpunkt". Vassos Nicolau: *Spielwechsler. Versteckt*. Luciano Berio: *Call*. Benedict Mason: *Brass Quintet*. Pascal Dusapin: *Stanze*. Jarkko Hartikainen: *Radix*. Sofia Gubaidulina: *Quattro*. Ensemble Schwerpunkt. Neos. (NEOS 11804)

[Kuuntele](#) Uudet levyt 8.10.2019, toimittajana Ville Komppa.